

Kapitola 8

Správa webu

Instalací, konfigurací a dalšími úpravami webu vše nekončí. Tu největší práci máte sice za sebou, můžete být klidní a spokojení, nicméně o každý web je potřeba se starat, zvlášť o ten dynamický. WordPress je naštěstí dobře připraven i na tohle a snaží se vám co nejvíce ulehčit práci s jeho správou.

Aktualizace

Technologie se mění a stejně tak i WordPress je neustále vyvíjen. Sporadicky vás tedy systém upozorňuje na nové verze, které mají být někdy bezpečnější proti útokům, jindy může jít o různá vylepšení (obzvlášť v administraci).

Aktualizace WordPressu

Během provozu je vhodné provádět aktualizace pokaždé, když vás k tomu systém vyzve, a platí to pochopitelně i pro jednotlivé pluginy. U těch ale dávejte pozor, jestli jsou kompatibilní i s novou verzí WordPressu. Může se vám totiž lehce stát, že potřebné rozšíření přestane s aktualizací fungovat. Nejen proto je nadmíru doporučováno celý systém včetně databáze před každou aktualizací zálohovat k sobě na pevný disk počítače. K tomu se dostaneme již za chvíli. Napřed je ještě potřeba podrobněji popsat průběh aktualizací.

V zásadě existují dvě možnosti. Jedna spočívá v tom, že si novou verzi systému stáhnete z oficiálního webu, rozbalíte a přes FTP necháte přepsat již existující soubory na serveru. Staré budou nahrazeny novými a po dalším přihlášení do administrace budete pouze v některých případech vyzváni k „*upgrade*“ databáze. Tím je aktualizace hotova.

Druhý způsob by měl být ještě jednodušší. Přímo v administraci se podívejte na levý panel s názvem **Nástěnka** a klepněte na odkaz **Updates (Aktualizovat WordPress)**. (Pokud vás systém sám upozorňuje, jako je to na obrázku 8.1, pak odkaz míří na to samé místo.) Na obrázku 8.2. je potom vidět, že v době testování ještě nebyla k dispozici nová verze v češtině. Pokud by byla, můžete si vybírat mezi angličtinou a češtinou.

Klepnutím na tlačítko vpravo stáhnete zabalený WordPress na svůj disk, tlačítkem vlevo s popisem **Aktualizovat automaticky** si systém instalační balík stáhne sám a provede všechno za vás.

Obrázek 8.1. Upozornění na novou verzi WordPressu

Obrázek 8.2. Volba způsobu aktualizace

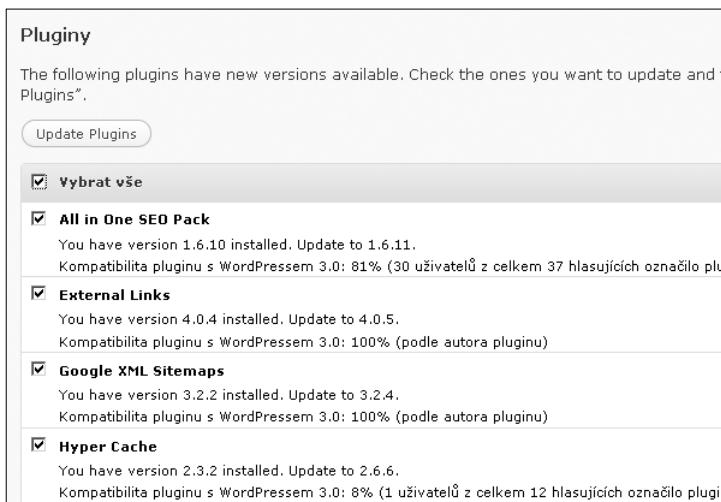
Poznámka: Popisovaná funkce aktualizace je ve WordPressu až od verze 3.0. Do té doby byl odkaz pro aktualizaci na panelu **Nástroje** a týkal se pouze systému WordPress, nikoli pluginů a motivů vzhledu, jak je popisováno dále.

Aktualizace pluginů a motivů vzhledu

Níže na stránce najdete seznam pluginů a motivů vzhledu, které hlásí novější verzi. Odrazy na konkrétní aktualizace najdete sice i v jejich přehledu (například v seznamu všech pluginů), ale zde máte možnost aktualizace hromadné. Stačí zatrhnout políčka u těch, jež vyberete, nebo rovnou políčko pro označení všech v seznamu, jak je to vidět na obrázku s číslem 8.3.

Zálohování

Existuje rčení, které říká, že lidé používající počítač se dělí na dvě skupiny. Na ty, kteří pravidelně zálohují, a na ty, co ještě nikdy nepřišli o svá data. Zálohovat svou práci a další důležité soubory by mělo být samozřejmostí a existuje na to celá řada programů, které s tím pomohou.

Obrázek 8.3. Hromadná aktualizace pluginů

To samé pak platí i u webových stránek. Pravidelné zálohování (nejlépe každý den) by mělo být jednou ze základních služeb placených webhostingů. Pokud není, zvolte jinou firmu. A i přesto zálohujte, alespoň jednou za čas.

Záloha WordPressu se týká souborů na serveru a samozřejmě i databáze MySQL. V prvním případě stačí, když budete zálohovat soubory, které jste sami nějak měnili, nebo přidalí. Samotný systém lze nahradit novým, ale těžko získáte například všechny obrázky, které jste nahráli do příspěvků, nebo třeba úpravy, jež jste provedli v motivu vzhledu. Vhodné je také zajistit uchování souboru *wp-config.php*.

Nejdůležitější je ale *zálohovat databázi*. Právě v ní je uložen všechnen textový obsah a všechna nastavení. Můžete ji exportovat přes webové rozhraní aplikace, kterou vám dal k dispozici provozovatel webhostingu (typicky *PHPMyAdmin*), zajímavou funkcionalitu potom nabízí i plugin s názvem *WordPress Database Backup*.

Ten zajistí pravidelnou zálohu databáze a odešle ji na určenou e-mailovou adresu, můžete použít tlačítko v administraci pro jednoduchý export databáze na server, nebo k okamžitému stažení na váš pevný disk. Plugin najdete pod názvem **WP-DB-Backup**, ale podobné funkce nabízí ještě několik dalších. Podíváme se na ten již zmíněný.

Po instalaci a aktivaci se v levém panelu administrace s názvem **Nástroje** objeví odkaz **Backup**. Odtud můžete kdykoli přistoupit na stránku s nastavením a možnostmi okamžité zálohy.

Stránka je rozdělena do tří částí. V té první je nalevo přehled tabulek, které budou zálohovány. Po zaškrtnutí políček, jak je to vidět na obrázku 8.4, můžete vynechat zálohu komentářů označených jako *spam* a revize příspěvků.

These core WordPress tables will always be backed up:

- `wordpress_comments` Exclude spam comments
- `wordpress_links`
- `wordpress_options`
- `wordpress_postmeta`
- `wordpress_posts` Exclude post revisions
- `wordpress_term_relationships`
- `wordpress_term_taxonomy`
- `wordpress_terms`
- `wordpress_usermeta`
- `wordpress_users`

Obrázek 8.4. Tabulky databáze, které budou zálohovány

Seznam vpravo vám dává možnost zálohovat další tabulky, které přímo nesouvisejí se systémem, jde tedy o data jednotlivých pluginů, které databázi také používají (Statistiky, Download Monitor...).

Upozornění: Pokud polička nezatrhnnete, tyto tabulky zálohovány nebudou.

Níže na stránce je to nejdůležitější. Samotná záloha má již zmíněné tři možnosti a jsou na obrázku 8.5.

Backup Options

What to do with the backup file:

- Save to server (`/var/www/hosting/wpknih.cz/wp-content/backup-f13c6/`)
- Download to your computer
- Email backup to:

Backup now!

Obrázek 8.5. Tři možnosti zálohování databáze

V prvním případě uložíte obsah databáze na server do adresáře, jehož cesta je vypsána hned vedle v závorkách. Samozřejmě musíte povolit práva zápisu, tedy poslat příkaz CHMOD (popsáno hned v první kapitole).

Druhá možnost s popisem **Download to your computer** vám okamžitě připraví databázi k uložení na pevný disk počítače a třetí možnost ji odešle na vepsanou e-mailovou adresu. Proces zahájíte vždy stiskem tlačítka **Backup now!**

To ale není všechno. Ve třetí části stránky úplně dole můžete naplánovat zálohování pravidelné – databáze bude vždy odeslána na vepsanou e-mailovou adresu a opět můžete přidat i tabulky, které budou přidávány k těm základním.

Scheduled Backup

Schedule:

Never
 Jednou za hodinu
 Dvakrát denně
 Jednou denně
 Once Weekly

Email backup to:

Schedule backup

Tables to include in the scheduled backup:

Click and hold down [SHIFT] to toggle multiple checkboxes

wordpress_DLM_CATS
 wordpress_DLM_DOWNLOADS
 wordpress_DLM_FORMATS
 wordpress_DLM_LOG

Obrázek 8.6. Plánování zálohování

Import a export

Je možné, že jste používali jiný redakční systém pro správu svého obsahu, nebo chcete naopak WordPress opustit. V takovém případě se vám bude hodit již zabudovaná funkce importu a exportu dat. Tak napřed export.

WordPress exportuje data z databáze jako soubor XML. Ten obsahuje příspěvky, stránky, komentáře, uživatelská pole, rubriky a štítky. Kromě toho, že jej poté můžete importovat do jiného WordPressu, lze ho načíst i do systému, který tento formát podporuje. Jak je vidět na obrázku s číslem 8.7, exportovat můžete i obsah jednoho z autorů. To se může hodit např. v situaci, kdy si váš společník chce založit vlastní web a svůj obsah si vzít sebou.

The screenshot shows the 'Export' section of the WordPress admin. It includes a note about creating an XML file, details about the WXR format, and a note about importing into another site. A specific section for filtering by author ('Nastavení') is shown, with a dropdown set to 'Luboš'. A button labeled 'Stáhnout soubor s exportem' (Download export file) is visible.

Obrázek 8.7. Export obsahu WordPressu

Tip: Exportovaná data vám mohou sloužit i jako záloha vašeho obsahu. Nemusíte se tedy zabývat zálohováním samotné databáze, ale opět nezapomínejte na multimediální soubory a další obsah, který v ní není uložen.

Import nabízí víc možností. Počítá s tím, že jste používali jiný redakční systém, a chce vám logicky vyjít vstříc v zahájení práce s WordPressem. Na obrázku 8.8 si kromě různých formátů rozličných služeb a systémů můžete všimnout i několika zajímavostí.

Jde o možnost importovat odkazy ve formě OPML souboru, importovat příspěvky z RSS zdroje a potom o *Převaděč rubrik a štítků*. V šesté kapitole byl snad dostatečně nastíněn rozdíl mezi těmito druhy kategorizace a je možné, že některý štítek hodně nabobtná a vznikne z něj tématický celek, který je vhodné převést na rubriku. Naopak chudá rubrika si spíš než zrušení zaslouží převod na štítek. Stránka s převaděčem je na obrázku 8.9.

Stačí označit rubriky, které mají být převedeny na štítky (nebo naopak štítky, z nichž se mají stát rubriky klepnutím na tlačítko v horní části stránky), a celá akce pak trvá pouze několik sekund (obr. 8.10).

The screenshot shows the 'Import' screen in WordPress. At the top, there's a header with a magnifying glass icon and the word 'Import'. In the top right corner, there's a 'Nápověda' (Help) button. Below the header, a message says: 'If you have posts or comments in another system, WordPress can import those into this site. To get started, choose a system to import from below:'. A table lists several importers:

Blogger	Install the Blogger importer to import posts, comments, and users from a Blogger blog.
LiveJournal	Install the LiveJournal importer to import posts from LiveJournal using their API.
Movable Type a TypePad	Install the Movable Type importer to import posts and comments from a Movable Type or TypePad blog.
Odkazy	Install the blogroll importer to import links in OPML format.
Převaděč rubrik a štítků	Install the category/tag converter to convert existing categories to tags or tags to categories, selectively.
RSS	Install the RSS importer to import posts from an RSS feed.
WordPress	Install the WordPress importer to import posts, pages, comments, custom fields, categories, and tags from a WordPress export file.

If the importer you need is not listed, [search the plugins directory](#) to see if an importer is available.

Obrázek 8.8. Možnosti importu dat do WordPressu

The screenshot shows a modal dialog titled 'Převést rubriky (3) na štítky' (Convert categories (3) to tags). At the top, there are two buttons: 'Převod rubrik na štítky' (Convert categories to tags) and 'Převod štítků na rubriky' (Convert tags to categories). Inside the dialog, there's a note: 'Zde můžete převést vybrané existující rubriky na štítky. Zaškrtněte nejprve všechny rubriky, které chcete převést a potom klikněte na tlačítko "Převést rubriky na štítky".' (Here you can convert selected existing categories to tags. First check all the categories you want to convert, then click the button "Convert categories to tags"). Below the note, there's a checkbox labeled 'Vybrat vše' (Select all). A list of categories is shown with checkboxes next to them:

- Agregátor (415)
- Aktuality (2)
- Nezařazené (7)

At the bottom, there's a large 'Převést rubriky na štítky' (Convert categories to tags) button.

Obrázek 8.9. Převaděč rubrik a štítků

Převod rubrik na štítky Převod štítků na rubriky

Převádím rubriku **Aktuality** ... Převod byl úspěšně dokončen.

Tady už máte všechno hotovo, ale stále ještě můžete [převést další rubriku](#).

Obrázek 8.10. Rubrika byla převedena na štítek se stejným názvem

Poznámka: Další možnosti importu, které nejsou přímo zabudovány ve WordPressu, můžete realizovat pomocí konkrétních pluginů. Pod tabulkou s možnostmi (obrázek 8.8) vede odkaz na jejich vyhledávání.

Přesun WordPressu na jinou doménu

Může se stát, že si vytvoříte skromný web někde na webhostingu poskytovaném zdarma a po čase zjistíte, že zvolené řešení je pro vás nedostačující. Nelze nic jiného než doporučit placený webhosting a vlastní doménové jméno hned od začátku, ovšem za předpokladu, že to se svým webem myslíte opravdu vážně. I tak se ale může stát, že budete potřebovat přesunout celý WordPress a veškerý obsah na jinou doménu, nebo že budete měnit poskytovatele webhostingových služeb.

Přesun souborů je poměrně jednoduchý. Prostě je stáhnete přes FTP na svůj pevný disk a tím samým způsobem nahrajete jinam. Problém je pouze s napojením na databázi, a pokud se bude měnit doména, tak ještě v nastavení systému.

V prvním případě musíte editovat soubor *config.php*, kde jsou zapsány všechny údaje o připojení k databázi včetně uživatelského jména a hesla (viz první kapitola). Jakmile jej změníte, nebude staré připojení fungovat, nejlepší postup při přesunu na jiný webhosting se stejnou doménou je tedy tento:

1. Stáhněte všechny soubory k sobě na pevný disk.
2. Exportujte databázi.
3. Editujte soubor *config.php* (ten již na vašem disku) a změňte údaje pro připojení k databázi.
4. Importujte databázi do nového umístění.
5. Nahrajte soubory do nového umístění.
6. Převeďte doménu k jinému poskytovateli, případně pouze změňte záznam DNS tak, aby doména mířila na nový server.

Postup při přesunu WordPressu na jinou doménu vypadá hodně podobně, pouze je potřeba ještě změnit nastavení systému tak, aby pracoval s novou adresou. To můžete udělat buď zásahem do tabulky databáze s názvem *Options* (tam přepište řádek *siteurl* a *home*), nebo těsně před přesunem přímo v administraci WordPressu. Postup tedy vypadá takto:

1. Připravte si místo webhostingu s novou adresou (doménou, subdoménou).
2. V administraci WordPressu na panelu **Nastavení** pod odkazem **Obecné** přepište stávající adresu za novou. Po stisknutí tlačítka **Uložit změny** vám přestane web fungovat. Je připraven na nové umístění a pracuje již s novou adresou.
3. Exportujte databázi a ihned ji zase importujte do nového umístění.
4. Stáhněte všechny soubory WordPressu a ihned je nahrajte do nového umístění.
5. Pokud máte jiný název databáze a jiné přístupové údaje, editujte soubor *config.php* a vše upravte.
6. WordPress nyní funguje na nové adrese, na té staré je pouze nefunkční systém. Tento způsob používejte v případě, že na původní web nechodí návštěvníci, jinak je vhodné starou adresu přesměrovat na novou.

Tip: Pro práci s databázovou tabulkou *Options* můžete využít i stránku administrace, na kterou nevede žádný odkaz. Jde o nastavení pro vývojáře a najdete ho na adrese <http://vaseadresa.cz/wp-admin/options.php>. Jde o zkrácenou URL hlavního nastavení, které má adresu <http://vaseadresa.cz/wp-admin/options-general.php>, stačí tedy z adresního řádku prohlížeče odstranit pomlčku a slovo *general*.

Jestliže je váš web plně v provozu a vy jej nutně potřebujete někam přesouvat, zamyslete se nad tím, co je nejlepší pro vaše čtenáře a případně i pro úspěšnost webu samotného. V případě weblogu je zde možnost pokračovat v novém, ale staré nechat zachováno. U statického webu určitě starou adresu přesměrujte na novou (nejlépe každou stránku webu zvlášť).